

BUÜ HASTANESİ NEFROLOJİ BİLİM DALI BÖBREK NAKLİ BİLGİLENDİRME FORMU

EY.FR.10.406.07

Böbrek Nakli nedir?

Böbrek nakli başka bireyin böbreğinin diyaliz hastasına veya böbrek fonksiyonları ileri derecede azalmış (GFR < 20 ml/dk) hastalara nakledilme işlemidir. Genel olarak iki şekilde yapılmaktadır. Yaşamını yitirmiş bireyden alınan organın nakledilme işlemine "kadavradan böbrek nakli" denmektedir. Diğer yöntem ise **canlı vericiden** alınan böbreğin nakil işlemidir. Böbrek nakli tıbbi bir engel olmadığı takdirde her diyaliz hastasına yapılabilir. Ancak 70 yaş ve üzerindeki nakil adayları çok daha ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmelidir. Bu nedenle aşağıda sıralanan tıbbi engeli olmayan her diyaliz hastası organ nakil merkezine müracaat etmelidir.

Böbrek Nakline Kesin Engel Teşkil Eden Durumlar:

- Kanser hastalığı
- Aktif AİDS
- Aktif tüberküloz
- Aktif hepatit veya siroz
- Ciddi vasküler hastalık
- Aktif intravenöz ilaç bağımlılığı
- 5 yıldan az yaşam beklentisi
- Yeni geçirilmiş Miyokard Enfarktüsü
- Son dönem kalp, akciğer ve karaciğer yetmezliği

Bunun yanında kesin engel teşkil etmemekle birlikte aşırı zayıf veya şişman hastalarda ve sigara içicilerinde böbrek nakli sorun yaratabilir. Bazı transplantasyon merkezleri sigara içen hastalarda kesinlikle böbrek nakli yapmamaktadır. Dünyada böbrek nakillerinin çoğunu kadavradan yapılan böbrek nakilleri oluşturmaktadır. Ülkemizde ise bunun tersine, kadavradan nakil, toplam nakil sayısının %20- 30'unu oluşturmaktadır. Bu nedenle organ nakli sayısını artırmanın birinci yolu kadavradan alınan organ sayısını artırmaktadır.

Canlı Vericili Böbrek Nakli:

18 yaşını bitirmiş, akli dengesi yerinde olan herkes akrabasına böbreğini verebilir. Yakınlarına böbrek bağışlayacak kişilerin yasal olarak dört derece akrabalık içerisinde bulunması gerekmektedir. Dört dereceden daha uzak akrabalık ilişkisi olması durumunda ancak etik kurulların onayladığı nakiller gerçekleştirilmektedir.

Kimler Böbrek Vericisi Olamaz?

- Kanser hastaları
- HIV virüsü taşıyanlar
- Tansiyon hastaları
- Şeker hastaları
- Böbrek hastaları
- Hamileler
- Başka bir organ yetmezliği olanlar
- Kalp hastaları

1/2

Canlı böbrek nakli kararı verilirken böbrek verecek olan kişi çok detaylı tetkik ve uzman değerlendirmesinden geçer. Kendini sağlıklı bilen kimseler sırasında her üç kişiden birinde böbrek bağışlamak için uygun olmadığı bir durum tespit edilir.

Verici adaylarının yaş aralığı 18-65 kabul edilmesine rağmen üst sınır kişinin sağlık durumu ve böbrek fonksiyonlarının durumuna göre daha yüksek olabilir. Kadavradan yapılan nakillerin başarılı olması için kan grubu uyumu yanında doku uyumu da gerekmektedir. Canlıdan yapılan nakillerde doku uyumu eski önemini kaybetmiştir. Kan grubu uyumu ise önemlidir.

Doku tipi insana anne-babadan kalıtım yolu ile geçen ve tüm hücrelerin yüzeyinde bulunan antijenlerdir. Doku tipini oluşturan üç temel doku tipi antijeni mevcuttur. A, B ve DR. Her bireyin bin anneden, bir de babadan gelen 2A, 2B ve 2DR olmak üzere toplam altı değişik antijeni bulunmaktadır. Kadavradan yapılan nakillerde bu altı antijen arasındaki uyum ne kadar fazla ise böbreğin çalışma şansı da o kadar yüksektir ve DR uyumu mutlaka aranmaktadır. Organ nakli merkezine müracaat eden adaylara ayrıntılı birçok tetkik yapıldıktan sonra nakil için engel olmadığı takdirde kişi transplantasyon adayı olarak kabul edilmektedir.

Yukarıdaki bilgiler böbrek nakli konusunda genel bilgileri içermekte olup daha ayrıntılı bilgi müracaat edilen organ nakil merkezi tarafından sağlanabilir.
Yukarıda yazılı bilgileri okudum ve anladım. Bu bilgilerle ilgili olarak Bursa Uludağ Üniversitesi Diyaliz Merkezi yetkilileri tarafından bana ayrıca sözlü olarak açıklama yapıldı.

Tarih:

Sorumlu Hekim/Sorumlu Hemşire
Adı Soyadı-İmzası

Hasta
Adı Soyadı-İmzası

Not: Bu form 2 nüsha olarak basılmış olup, bir nüshası hastaya verilmiştir.